

Brabants Verenigd
Openbaar Onderwijs

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

basisschool
PATER
VAN DER
GELD

Inhoudsopgave

Vooraf

Inleiding

- Functies schoolondersteuningsprofiel
- Opbouw
- Totstandkoming en relatie met ander schoolbeleid

Hoofdstuk 1 Algemeen

- Visie op Passend Onderwijs
- Algemene gegevens van de school
- Kengetallen leerlingenpopulatie
- Formatie en beschikbare expertise op school

Hoofdstuk 2 Basisondersteuning

- kwaliteit van het onderwijs;
- ondersteuningsstructuur;
- planmatige werken;
- preventieve en licht curatieve interventies;
- fysieke toegankelijkheid en sociale veiligheid

Hoofdstuk 3 Extra ondersteuning

- Leer-en ontwikkelingsondersteuning
- Fysiek medische ondersteuning
- Sociaal-emotioneel en gedragsondersteuning
- Ondersteuning in de thuissituatie

Hoofdstuk 4 Grenzen en eindconclusie

- Onze grenzen aan ondersteuningsmogelijkheden
- Eindconclusie

Bijlagen

1. Standaarden basisondersteuning
2. Bronnen
3. Aanvragen arrangementen TAC
4. Toeleidingsroutes
5. Procedure Deskundigen Bevoegd gezag (DBG)

Vooraf

1. Inleiding

In het kader van de Wet Passend onderwijs dienen alle basisscholen minimaal eens per 4 jaar een schoolondersteuningsprofiel (SOP) op te stellen. Aangezien we als scholen planmatig en cyclisch werken, laten we dit ondersteuningsprofiel synchroon lopen met de schoolplancyclus. In 2015 wordt het nieuwe schoolplan 2015-2019 opgesteld en het actuele ondersteuningsprofiel maakt daar van deel uit. Gezien de voortdurende ontwikkelingen op het gebied van de leerlingenbegeleiding wordt het profiel jaarlijks geactualiseerd en gepubliceerd.

In het profiel wordt een beeld gegeven van de mogelijkheden en ambities die de school heeft als het gaat om het bieden van onderwijsondersteuning aan leerlingen en hoe deze ondersteuning is georganiseerd. De medezeggenschapsraad heeft adviesrecht op het schoolondersteuningsprofiel. De schoolondersteuningsprofielen van alle scholen binnen ons samenwerkingsverband samen geven een beeld van het aanbod van onderwijsondersteuning in de regio.

2. Functies schoolondersteuningsprofiel

Het schoolondersteuningsprofiel ondersteunt in de eerste plaats het antwoord op de vraag of een school kan voldoen aan de onderwijsbehoefte van een leerling. Op basis van het profiel wordt in algemeenheid duidelijk wat de school wel of niet voor een kind kan betekenen. Het schoolondersteuningsprofiel is daarmee een middel bij de toelating van leerlingen en in de communicatie met ouders. Ten tweede ondersteunt het schoolondersteuningsprofiel het professionaliseringsbeleid van scholen. In dit document staat namelijk beschreven waar de school staat en wat de ontwikkelpunten zijn. Bovendien geeft het ook de ambities van de school weer als het gaat om extra ondersteuningsmogelijkheden. Tot slot is het voor het samenwerkingsverband relevant om te weten in hoeverre scholen voldoen aan het afgesproken niveau van basisondersteuning. Dit document is daarmee ook een belangrijk instrument voor monitoring.

3. Opbouw

Het schoolondersteuningsprofiel bestaat uit vier hoofdstukken:

Hoofdstuk 1 Algemeen

In dit hoofdstuk staan de visie van de school op passend onderwijs, de contactgegevens van de school en de kengetallen van de leerlingenpopulatie. De kengetallen geven een beeld van de omvang van de school en de ervaring die het team heeft met het begeleiden van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

Hoofdstuk 2 Basisondersteuning

De basisondersteuning beschrijft het niveau van ondersteuning¹ dat van alle scholen uit het samenwerkingsverband wordt verwacht. De afspraken over de invulling van de basisondersteuning zijn op het niveau van het samenwerkingsverband vastgesteld. In dit hoofdstuk wordt duidelijk waar de school staat en waar ontwikkelpunten liggen met betrekking tot de basisondersteuning. Tevens wordt beschreven op welke manier de expertise en competenties voor de basisondersteuning verder ontwikkeld gaan worden.

Hoofdstuk 3 Extra ondersteuning

De extra ondersteuning beschrijft de ondersteuningsmogelijkheden die verder gaan dan de afspraken die gemaakt zijn over de basisondersteuning. Deze extra ondersteuning wordt omschreven in termen van arrangementen en wordt al dan niet aangeboden in samenwerking met externe partners. Het overzicht aan arrangementen geeft tevens aan wat de school kan bieden voor de andere scholen van het samenwerkingsverband.

Hoofdstuk 4 Grenzen en eindconclusie

In dit hoofdstuk worden de grenzen beschreven van de ondersteuningsmogelijkheden van de school en wordt in de eindconclusie weergegeven wat de school kan bieden aan ondersteuning op korte en lange termijn.

¹ Het samenwerkingsverband PO 30-10 gaat uit van een groei-model. Afgesproken is dat alle scholen vanaf 1 augustus 2016 dienen te voldoen aan de gestelde norm van de basisondersteuning.

4. Totstandkoming en relatie met ander schoolbeleid

Het ondersteuningsprofiel wordt geschreven en geactualiseerd onder verantwoordelijkheid van de directeur van de school. Daarna wordt het profiel besproken in het schoolteam. Vervolgens wordt het voorgelegd ter advisering aan de medezeggenschapsraad (MR) en daarna wordt het ondersteuningsprofiel door het College van Bestuur definitief vastgesteld.

Het ondersteuningsprofiel is voor ouders en andere belangstellenden ter inzage beschikbaar via de website van de school. In de schoolgids wordt het profiel samengevat en worden ouders gewezen op de integrale versie op de website.

Het schoolondersteuningsprofiel heeft vele raakvlakken met ander schoolbeleid:

- Het schoolondersteuningsprofiel is een onderdeel van het schoolplan.
- Het formatieplan geeft naast het reguliere groepsonderwijs aan welke extra ondersteuning voor hoeveel uur wordt gegeven.
- Het functiegebouw van de stichting geeft aan welke expertise er in dienst is en de functiemix bepaalt welke specialisten er zijn voor taal, rekenen en/of andere gebieden.
- De benodigde expertise raakt het scholingsplan.
- Hetzelfde geldt wellicht ook specifiek voor lesmaterialen of methoden en mogelijke eisen aan het gebouw.

Hoofdstuk 1 Algemeen

5. Visie op Passend Onderwijs

Wij conformeren ons aan de visie zoals beschreven staat in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband PO 30-10:

De scholen van het samenwerkingsverband 30-10 spreken de intentie uit onderwijs te verzorgen passend bij de ondersteuningsbehoefte, mogelijkheden van leerlingen en zo thuisnabij mogelijk.

We willen een zodanig gedifferentieerd onderwijsaanbod creëren dat ieder kind zich optimaal kan ontwikkelen en onderwijs ontvangt passend bij de ondersteuningsbehoefte. Wanneer het regulier onderwijs, ondanks inzet van (externe) expertise, een specifiek onderwijsaanbod niet kan bieden, dan zal een vorm van speciaal (basis) onderwijs, dat beter aansluit bij de (specifieke) ondersteuningsbehoeften, worden gezocht.

6. Algemene gegevens van onze school

In dit hoofdstuk presenteren we kort de school, de leerlingen en hun belangrijkste onderwijsbehoeften.

Geef een korte beschrijving van uw school

Basisschool Pater van der Geld is een grote school, door de indeling van het gebouw echter voelen de verschillende bouwen met eigen voorzieningen aan als intieme afdelingen. Het gebouw heeft de vorm van de hoofdletter H. In het midden de dieper gelegen gemeenschapsruimte 'de kuip' met aansluitend de teamkamer en werkruimten voor voornamelijk onderwijsondersteunende activiteiten, de groepen 1-2, 3-4, 5-6 en 7-8 zijn verdeeld in bouwen over de uiteinden van de H. Drie grote speelplaatsen, een grote ruimte voor de fietsen en een eigen gymzaal maken het terrein compleet. Alles bevindt zich op de begane grond, er zijn geen verdiepingen. Voor de komende jaren staat er nieuwbouw van ons schoolgebouw op de agenda.

Verschillende wijken vormen het toeleveringsgebied, een wijk met een mix van huur- en koopwoningen uit de jaren zeventig, een wijk met huur- en koopwoningen uit het duurdere segment en een wijk met oudere goedkopere huurwoningen.

Wij werken vanuit het leerstofjaarklassensysteem. De groepen 3 t/m 8 zijn homogene groepen, waarvan er tot nu toe steeds twee groepen per leerjaar zijn. De kleutergroepen zijn veelal heterogene groepen 1 en 2 met leerlingen van 4 t/m 6 jaar, maar we streven ernaar om elk schooljaar ook een homogene kleutergroep te hebben met een specifiek aanbod voor alleen oudste kleuters, mede afhankelijk van het aantal aangemelde leerlingen. Wij werken vanuit groepsplannen met instructiegroepen. Het planbord hanteren wij evenals dag- en weektaken, wij maken gebruik van coöperatieve werkvormen.

Basisschool Pater van der Geld is een actieve school met een team dat sterk betrokken is bij de leerlingen en bij elkaar. De leraren hebben al langdurig ervaring opgebouwd om gedifferentieerd te werken. Deze manier van werken wordt verantwoord in groepsplannen in het kader van de 1-zorgroute. Om de leeropbrengsten te verhogen en het welbevinden te versterken zijn wij een meerjarig begeleidingstraject gestart, waarin de begrippen 'eigenaarschap' en 'autonomie' zowel bij leerkrachten als bij leerlingen centraal staan. Vier resultaatgebieden zijn hierbij leidend:

- Een positief werk- en leefklimaat
- Zelfstandig en verantwoordelijk gedrag van leerlingen
- Sociaal vaardig gedrag: ruimte kunnen vragen en ruimte kunnen geven
- Leeropbrengsten die recht doen aan het potentieel van leerlingen.

De Pater van der Geldschool is een school waar bijna alle leerlingen welkom zijn. Wanneer wij niet direct kunnen voldoen aan de gestelde hulpvraag zullen wij proberen hier door actieve deskundigheidsbevordering zélf een antwoord op deze vraag te geven en/of we proberen vanuit het samenwerkingsverband een basisarrangement te verkrijgen. Indien nodig proberen wij in overleg met de gemeente gebouwtechnische aanpassingen te realiseren. Eén en ander is wel afhankelijk van de omstandigheden in de beoogde groep. Wij kijken wel kritisch naar de belastbaarheid van elke afzonderlijke groep binnen de school.

Schoolgegevens	
Naam school	Bs. Pater van der Geld
BRIN nummer	13 NB
Adres	Max Bruchstraat 8, Postbus 494
Postcode	5144 GJ , 5140 AL
Plaats	Waalwijk
Gemeente	Waalwijk
Telefoon	0416-561738
Website	www.patervdgeld.nl
Email	directie@patervdgeld.nl
Naam stichting	Leerrijk!
Website stichting	www.leerrijk.nl
Naam samenwerkingsverband	PO 30-10
Website samenwerkingsverband	www.swvpo3010.nl
Toezichtarrangement Inspectie	Basis met waarschuwing

7. Kengetallen leerlingenpopulatie

Leerling aantallen, gewicht leerlingen en aantal leerlingen met diagnose			
	1 oktober 2014	1 oktober 2013	1 oktober 2012
Aantal leerlingen	389	403	433
Aantal leerlingen met 0.3 gewicht	10	12	19
Aantal leerlingen met 1.2 gewicht	8	8	8
Aantal leerlingen met dyslexieverklaring	33	32	25
Aantal gediagnosticeerde leerlingen met dyscalculie	1	-	-
Aantal gediagnosticeerde hoogbegaafde leerlingen	-	-	-
Aantal leerlingen met indicatie cluster 1 <i>(Blinde en slechtziende kinderen)</i>	2 (Eén bekostigd)	2 (Eén bekostigd)	1
Aantal leerlingen met indicatie cluster 2 <i>(Dove en slechthorende kinderen Kinderen met ernstige spraak- en/of taalmoeilijkheden)</i>	-	1	2
Aantal leerlingen met indicatie cluster 3 <i>(Zeer moeilijk lerende kinderen Kinderen met een lichamelijke handicap Langdurig somatisch zieke kinderen Kinderen met meervoudige beperkingen)</i>	5	5	4
Aantal leerlingen met indicatie cluster 4 <i>(Kinderen met gedrags- en psychiatrische stoornissen)</i>	2	3	4
Aantal aanmeldingen bij het ZAG (ZorgAdviesGroep) Deskundige Bevoegd Gezag (DBG)	3	2	3
Aantal verwijzingen naar SBO	3	2	4
Aantal teruggeplaatste leerlingen vanuit SBO	-	-	-
Aantal verwijzingen naar SO cluster 1	-	-	-
Aantal verwijzingen naar SO cluster 2	-	-	-
Aantal verwijzingen naar SO cluster 3	1	-	-
Aantal verwijzingen naar SO cluster 4	1	-	-

Uitstroomgegevens per schooljaar (aantal leerlingen)			
	2013-2014	2012-2013	2011-2012
Praktijkonderwijs	-	-	-
Beroepsgerichte leerwegen vmbo	12	20	11
Gemengde/ theoretische leerweg vmbo	2	3	17
Theoretische leerweg vmbo/Havo	18	13	9
Havo	-	7	-
Havo/Vwo	11	13	8
Vwo	5	6	5
Voortgezet speciaal onderwijs	-	-	-
2 ^e Keer groep 8 andere basisschool	1	-	-
Onbekend / anders	-	-	-

8. Formatie en beschikbare expertise

Aantal FTE per 1-8-2014:	19,8225
Aantal teamleden per 1-8-2014:	32
Beschikbare expertise op school:	
- Intern begeleider	2, totale wtf 1.3093
- Onderwijsassistent	1, wtf 0,5000
- Vakleerkracht	-
- Taalspecialist*	1
- Dyslexiespecialist`	2
- Specialist jonge kind / taal*	1
- Rekenspecialist*	1
- Leesspecialist*`	2
- Gedragsspecialist *	1
- Specialist Sociale vaardigheden `	2
- Hoogbegaafdheid specialist	-
- Orthopedagoog	-
- Logopedist	-
- Schoolmaatschappelijk werker	-
- School Video Interactie begeleider (SVIB) `	1
- Remedial Teacher`	1
- Basisschoolcoach Pabo**	1
- ICT-coördinator**	1
- Anti-pestcoördinator`	1
- Buurtsportcoach	1

* Is leerkracht met betreffend specialisme en coördinatierol.

** Is leerkracht met daarnaast ambulante tijd voor expertise.

` Is I.B.-er met betreffend specialisme.

Buurtsportcoach is externe en toegevoegd op projectbasis.

Hoofdstuk 2 Basisondersteuning

Basisondersteuning is het door het samenwerkingsverband 30-10 afgesproken geheel van preventieve en lichte curatieve interventies, die binnen de onderwijs-ondersteuningsstructuur van de school planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau, eventueel in samenwerking met ketenpartners, wordt uitgevoerd. Het is wat van alle basisscholen verwacht wordt op het gebied van passend onderwijs en ondersteuning. Samenwerkingsverband 30-10 sluit hiermee aan op de omschrijvingen van het Referentiekader Passend Onderwijs.

In het Referentiekader Passend Onderwijs worden vijf aspecten van de basisondersteuning onderscheiden:

- kwaliteit van het onderwijs;
- ondersteuningsstructuur;
- planmatige werken;
- preventieve en licht curatieve interventies;
- fysieke toegankelijkheid en sociale veiligheid

Elk aspect bestaat uit een aantal indicatoren. In de volgende paragrafen wordt aangegeven hoe de school zichzelf beoordeelt op de verschillende indicatoren.

De antwoordcategorieën zijn: **onvoldoende (O) – voldoende (V) – goed (G)**

• **Kwaliteit van het onderwijs**

criterium voor de kwaliteit van het onderwijs is het landelijk vastgestelde toezichtkader van de onderwijsinspectie waarin een minimumnorm voor basiskwaliteit wordt genoemd: De leerprestaties van de school zijn tenminste voldoende en daarnaast voldoen het onderwijsleerproces en de begeleiding aan de gestelde norm.

	O	V	G
De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie (indicator 9.1)	x		
De school evalueert jaarlijks de resultaten van de kinderen (indicator 9.2)		x	
De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces (indicator 9.3)	x		
De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten (indicator 9.4)		x	
De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces (indicator 9.5)		x	
De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit (indicator 9.6)		x	
De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie (indicator 9.7)		x	

Conclusie huidige situatie basiskwaliteit

- Onze schoolpopulatie is aan het veranderen. Daarom is het belangrijk dat we een goede analyse van de leerlingenpopulatie maken door gebruik te maken van beschikbare data. Helder krijgen wat de onderwijsbehoeften van de leerlingen zijn.
- Zelfevaluatie van het onderwijs en leren vraagt verbetering.
- Tevredenheidsonderzoek ouders, leerlingen en leraren frequenter laten plaatsvinden.
- Klassenobservaties uitwerken in trendanalyses.

Onze ambities en wijzen waarop wij dit willen realiseren:

Concrete Doelstelling	Plan van aanpak	Evaluatie(planning)
Schoolportret schrijven om inzicht te krijgen in de achtergronden van de leerlingen	Gegevens over leerlingen en hun gezinnen vastleggen. Het gaat hierbij om gezinssamenstelling gediagnosticeerde leer- of gedragsproblemen, problemen in de thuissituatie maar ook inzicht in bijv. het samen lezen thuis en lidmaatschap vereniging,	- Jaarlijks
Evalueren van het	• Toetsgegevens uit ParnasSys	• Evaluatie van groepsplannen

onderwijsleerproces	analyseren. • Vaststellen van vaardigheidsniveaus en doelen bepalen in groepsplan / subgroep. • BBO's Belemmerende en beschermende factoren en onderwijsbehoeften vaststellen. • Tussentijds aanpassen / aanvullen van het groepsplan in ParnasSys na 10 weken. • Administratie rondom extra zorg n.a.v. methodegebonden toetsen goed borgen.	tijdens groepsbespreking leerkracht met IB. • Start schooljaar. • Tijdens groepsbespreking.
Klassenobservaties uitwerken in trendanalyses	Klassen bezoeken door IB-ers ter voorbereiding van de groepsbespreking. Hierbij insteken op feedback naar leerlingen.	Tijdens groepsbesprekingen.
Bouwen aan 'shared values'	• Met behulp van de vragenlijsten van Integraal en door middel van teamcoaching beter reflecteren op de schoolontwikkeling. • Effecten begrijpen • Eigen aandeel kennen • En bouwen aan het gezamenlijk richtingsbesef.	Gezamenlijke studiemomenten
Onderzoekende houding bij teamleden	De verdere invoering van Zien en Kijk worden gebruikt om een onderzoekende houding te bevorderen.	Gezamenlijke studiemomenten
Coördinatieteam geeft leiding aan een lerende cultuur	Leden van het CT worden gecoacht om leiding te geven aan een lerende = reflectieve cultuur waarin leerkrachten zelfsturen en probleemoplossend vermogen ontwikkelen.	Gezamenlijke studiemomenten
Klassenbezoeken/flitsbezoeken	• Reflectieve aanpak. • Ontwikkelingsgerichte ondersteuningsstructuur.	Gesprekscyclus.
Teamleden leren om zowel de gezamenlijke als de individuele groei in diepgaand leren zichtbaar te maken	• Inhoudelijke ondersteuning d.m.v. scholingsactiviteiten. • Teamprofessionaliseringsactiviteiten gericht op vergroting van samenwerkingsvaardigheden.	• Gezamenlijke studiemomenten • Gesprekscyclus

• **Ondersteuningsstructuur en planmatig werken**

Het tweede aspect van basisondersteuning is de inrichting van de ondersteuningsstructuur en het derde aspect is planmatig werken. De indicatoren 'Zorg en begeleiding' vanuit het toetsingskader van de onderwijsinspectie vormen hiervoor het uitgangspunt.

	O	V	G
De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de kinderen		x	

(indicator 7.1)			
De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de kinderen (indicator 8.2)	x		
De school stelt bij plaatsing voor iedere leerling een ontwikkelingsperspectief vast (geldt voor SBO) (indicator 7.3)			
De school volgt of de leerlingen zich ontwikkelen conform het ontwikkelingsperspectief en maakt naar aanleiding hiervan beredeneerde keuzes (geldt voor SBO) (indicator 7.4)			
De school signaleert vroegtijdig welke kinderen zorg nodig hebben (indicator 8.1)		x	
Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg (indicator 8.2)	x		
De school voert de zorg planmatig uit (indicator 8.3)		x	
De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg (inspectie 8.4)	x		
De school zoekt de structurele samenwerking met ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerlingenniveau haar eigen kerntaak overschrijden (indicator 8.5)		x	

Voor *planmatig werken* moet in ons samenwerkingsverband ook voldaan worden aan de volgende aspecten:

	O	V	G
De leraren brengen de ondersteuningsbehoeften van leerlingen in kaart		x	
De leraren stellen op basis van alle gegevens groepsplannen op		x	
De leraren voeren de groepsplannen systematisch uit		x	
Groepsplannen worden aangepast o.b.v. de toets gegevens, observaties en evaluaties		x	
Indien de school handelingsverlegen is, maakt men gebruik van de bovenschoolse voorzieningen		x	

Voor de *ondersteuningsstructuur* geldt dat voldaan moet worden aan de volgende voorwaarden:

	O	V	G
De school heeft een multidisciplinair samengesteld zorg- en ondersteuningsteam		x	
Voor het inzetten van extra ondersteuning op school is bespreking van de leerling in het zorg-/ondersteuningsteam een voorwaarde		x	
Het zorg-/ondersteuningsteam komt ten minste driemaal per jaar bij elkaar		x	
Ouders worden altijd actief betrokken bij een aanmelding; zij krijgen vooraf informatie Over wat het zorg-/ondersteuningsteam is en kan doen		x	
Externe zorgpartners maken onderdeel uit van het zorg-/ ondersteuningsteam		x	

Conclusie huidige situatie ondersteuningsstructuur en planmatig werken

- Voortgang in de ontwikkeling van de kinderen beter volgen en analyseren.
- Op basis van analyses de passende ondersteuning bepalen.
- Regelmatig de effecten van ondersteuning bepalen.

Onze ambities en wijzen waarop wij dit willen realiseren:

Concrete Doelstelling	Plan van aanpak	Evaluatie(planning)
Evalueren van het onderwijsleerproces	• Toetsgegevens uit ParnasSys analyseren. • Vaststellen van vaardigheidsniveaus en doelen bepalen in groepsplan/subgroep. • BBO's Belemmerende en beschermende factoren en onderwijsbehoeften vaststellen. • Tussentijds aanpassen/ aanvullen van het groepsplan in	• Evaluatie van groepsplannen tijdens groepsbespreking leerkracht met IB. • Start schooljaar. • Tijdens groepsbespreking.

	ParnasSys na 10 weken. • Administratie rondom extra zorg n.a.v. methodegebonden toetsen goed borgen.	
Onderzoekende houding bij teamleden	De verdere invoering van Zien en Kijk worden gebruikt om een onderzoekende houding te bevorderen.	Gezamenlijke studiemomenten
Effecten van ondersteuningsaanbod evalueren	Na de groepsbesprekingen in ondersteuningsteam evalueren	Na groepsbesprekingen

• **Preventieve en licht curatieve interventies**

Onder preventie verstaan we de basisondersteuning voor alle leerlingen die er op gericht is om tijdig leerproblemen en opgroei- en opvoedingsproblemen te signaleren. Vroegtijdige signalering vereist de aanwezigheid van diagnostische expertise en kan al dan niet in samenwerking met ketenpartners worden georganiseerd. Ook de zorg voor een veilig schoolklimaat (zowel voor leerlingen als medewerkers) maakt deel uit van de basisondersteuning.

Hieronder de kenmerken met de indicatoren hierbij.

<i>Een aanbod voor leerlingen met dyslexie en dyscalculie (conform de protocollen)</i>	O	V	G
De leraren signaleren dyslectische leerlingen en leerlingen met leesproblemen tijdig			
De leraren bieden dyslectische leerlingen en leerlingen met leesproblemen ondersteunende middelen en aanpakken			x
De leraren gebruiken beschikbare toetsen die goed toegankelijk zijn voor dyslectische leerlingen			x
De leraren hanteren het dyslexieprotocol en/of de afspraken die in de school zijn gemaakt			x
De leraren signaleren leerlingen met dyscalculie en leerlingen met rekenproblemen ondersteunende middelen en aanpakken	x		
De leraren hanteren het dyscalculieprotocol en/of de afspraken die in de school zijn gemaakt	x		

<i>Onderwijsprogramma's en leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie. De begrenzing van ondersteuning voor leerlingen op basis van IQ alleen wordt vermeden</i>	O	V	G
Het is voor alle leraren binnen de school duidelijk welke kinderen binnen een bepaalde doelgroep horen		x	
De school heeft in grote lijnen het aanbod voor deze leerlingen geformuleerd		x	
De school beschikt over een afgestemd en samenhangend aanbod voor leerlingen met meer of minder dan gemiddelde intelligentie		x	
De leraren zijn vaardig het aanbod van deze leerlingen uit te voeren		x	
De school werkt met ontwikkelingsperspectieven voor doelgroep leerlingen			x

<i>De ontwikkelingsperspectieven (OPP) op school hebben ten eerste een vaste structuur en procedure</i>	O	V	G
De school werkt met een vast format voor de ontwikkelingsperspectieven en hanteert een vaste procedure			x
Het ontwikkelingsperspectief zit in het (digitaal) leerlingendossier			x
Het ontwikkelingsperspectief heeft zoveel mogelijk een integraal karakter (één-leerling-één-plan)			x
Er is duidelijk beschreven wat onder 'doelgroep leerlingen' wordt verstaan		x	

Conclusie huidige situatie preventieve en licht curatieve interventies

- Kennis over en omgaan met kinderen met dyscalculie vergroten.

- Meer- en hoogbegaafdheid meer aandacht geven.

Onze ambities en wijzen waarop wij dit willen realiseren:		
Concrete Doelstelling	Plan van aanpak	Evaluatie(planning)
Dyscalculieprotocol hanteren en aan de hand hiervan signaleren.	Vanuit het overkoepelend IB-netwerk wordt de expertise hiervoor aangestuurd.	
Uitdaging voor meer – en hoogbegaafde leerlingen.	• Talentcoördinator is aangesteld die in contact staat met netwerk binnen de stichting. • Onderwijsbehoeften op dit gebied in kaart brengen. • Aanbod creëren en uitwisselen binnen het team.	Tijdens groepsbesprekingen.

- **Fysieke toegankelijkheid**

Fysieke toegankelijkheid van het schoolgebouw	JA	NEE
De school beschikt over aangepaste werk- en instructieruimtes		x
De school beschikt over hulpmiddelen voor leerlingen die dit nodig hebben	x	
Het schoolgebouw en de ruimtes zijn rolstoel toegankelijk		x
De school beschikt over een invalidetoilet		x
De school heeft voorzieningen voor dove/slechthorende leerlingen		x
De school heeft voorzieningen voor blinde/slechtziende leerlingen		x
De school beschikt over gespreks-, therapie-, verzorgings-, stilte- en time-outruimtes	x	

Conclusie huidige situatie fysieke toegankelijkheid van het gebouw

Het gebouw is fysiek moeilijk toegankelijk voor personen die moeilijk ter been zijn of rolstoel afhankelijk. Het gebouw heeft weinig voorzieningen voor personen die zwaar visueel of zwaar auditief gehandicapt zijn.

Onze ambities en wijzen waarop wij dit willen realiseren:		
Concrete Doelstelling	Plan van aanpak	Evaluatie(planning)
Bij de realisatie van de nieuwbouw van de school de fysieke toegankelijkheid kritisch vormgeven.	Vanaf de oriëntatiefase tot de daadwerkelijke bouwfase de fysieke toegankelijkheid kritisch vormgeven.	Voor de uitvoering.
Afstemmen op de (onderwijs)behoefte van de leerling	Volledig afhankelijk van de behoeften van de betreffende leerling	Door IB-er met ouders, externe instanties, conform vastgelegde afspraken, evt. in een OPP.

- **Sociale veiligheid**

<i>Sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van (lichtere) gedragsproblemen</i>	O	V	G
De school hanteert regels voor veiligheid en omgangsvormen		x	
De school registreert incidenten die zich voordoen		x	
De school heeft een beleid gericht op het voorkomen en aanpakken van incidenten		x	
De school hanteert een pestprotocol		x	
De school handelt volgens de wettelijke meldcode		x	
De school voert een actief veiligheidsbeleid		x	
De school bevraagt leerlingen en personeel op een structurele wijze naar hun beleving van veiligheid en gebruikt daarvoor een instrument, waardoor vergelijking met een benchmark mogelijk is			x

De school heeft omschreven welk gedrag wel en niet wordt geaccepteerd		x	
De leraren zijn in staat proactief en preventief te reageren op gedragsproblemen		x	
De school bepaalt jaarlijks hoe aan de ondersteuning van de sociaal-emotionele ontwikkeling en het verminderen van de gedragsproblemen wordt gewerkt		x	
De school evalueert jaarlijks de effecten van deze ondersteuning en aanpak		x	
Alle leraren hebben basiskennis en vaardigheden op het gebied van (lichte) sociaal-emotionele en gedragsondersteuning, waaronder stil en teruggetrokken gedrag (zoals ASS), faalangst, druk en impulsief gedrag (zoals ADHD), zelfvertrouwen, weerbaarheid en pesten		x	
Binnen het team is er specifieke kennis en vaardigheden aanwezig over sociaal-emotionele- en gedragsondersteuning, waaronder stil en teruggetrokken gedrag (zoals ASS), faalangst, druk en impulsief gedrag (zoals ADHD), zelfvertrouwen, weerbaarheid en pesten		x	

De school heeft protocollen en procedures voor medische handelingen bij:	JA	NEE
Ziek worden op school	x	
Ongevallen	x	
Medicijnverstrekking op verzoek	x	
Medicijntoediening op verzoek	x	
Het uitvoeren van medische handelingen op verzoek	x	
Calamiteiten	x	

Conclusie huidige situatie sociale veiligheid
• Het proactief en preventief reageren op gedragsproblemen moet versterkt worden. • Het gebruik van de instrumenten Zien, l.v.s. voor sociaal- en emotionele ontwikkeling, en Kijk, in gebruik als leerling observatie systeem in de kleutergroepen intensiveren. Jaarlijks de hieruit voortvloeiende ondersteuning bepalen. • De uitkomsten van de vragenlijsten van het kwaliteitssysteem Integraal oppakken in schoolontwikkeling.

Onze ambities en wijzen waarop wij dit willen realiseren:		
Concrete Doelstelling	Plan van aanpak	Evaluatie(planning)
Proactief en preventief reageren op gedragsproblemen	Naar aanleiding van een onderzoek wat wordt uitgevoerd onze huidige gedragsregels meer "levend" maken in de school.	• Tijdens groepsbesprekingen. • Tijdens vergaderingen. • Bij de jaarlijkse conferentiedag.
Jaarlijks plannen van ondersteuning bij sociaal emotionele ontwikkeling en gedragsproblemen	• Analyseren van en reflecteren op de uitkomsten van Zien, Kijk en de vragenlijsten van Integraal. • Bij de groepsbesprekingen de gewenste ondersteuning bepalen. • Collega's vertrouwd maken met het opstellen van handelingsplannen vanuit Zien en Kijk.	• Tijdens groepsbesprekingen
Evalueren van effecten van deze ondersteuning	In de plannen die vanuit Zien en Kijk kunnen worden opgesteld.	• Tijdens groepsbesprekingen
Leerkracht(en) met specialisatie als gedragsspecialist	- Stimuleren van scholing t.a.v. gedragsondersteuning	• Bij de jaarlijkse conferentiedag
Teamlid die cursus anti-pestcoördinator volgt	- Collega start schooljaar 2014-2015 met cursus.	• Is inmiddels gestart
Werken vanuit een pedagogisch-didactisch geïntegreerde benadering	- Middels een op onze school toegesneden Sturend Onderwijskundig Kader en de bijbehorende hulpaarten ervaren	• Tijdens vergader- en studiemomenten. • Tijdens de jaarlijkse conferentiedag.

	de leerkrachtenmeer eigenaarschap bij de verantwoordelijkheden die bij hun vak horen.	

Hoofdstuk 3 Extra ondersteuning

De extra ondersteuning geeft de mogelijkheden van de school weer die het niveau van basisondersteuning overstijgen. In dit hoofdstuk staat omschreven welke extra (specifieke) mogelijkheden de school heeft. Deze ondersteuning wordt omschreven in termen van 'arrangementen' die al dan niet structureel onderdeel uitmaken van het onderwijsaanbod van de school of die door de Toelatings- en Adviescommissie (TAC) van het Samenwerkingsverband tijdelijk zijn toegekend. Het overzicht aan arrangementen geeft tevens aan wat onze school kan betekenen voor de overige scholen binnen ons samenwerkingsverband die op bepaalde gebieden handelingsverlegen zijn.

We hanteren de volgende indeling op leerlingkenmerken waarbinnen de ondersteuningsmogelijkheden van de school handelingsgericht worden geformuleerd:

- leer en ontwikkelingsondersteuning
- fysiek medische ondersteuning
- sociaal-emotioneel en gedragsondersteuning
- ondersteuning in de thuissituatie

Een voorbeeld hoe een arrangement omschreven kan worden.

9. Leer- en ontwikkelingsondersteuning

Arrangement	
Aanwezige expertise	De school heeft een aanpak voor Zeer Moeilijk Lerende Kinderen.
Beschikbare aandacht en tijd	Veel leerkrachten en de onderwijsassistent hebben ervaring met deze kinderen. Zij hebben ook kennisgemaakt met het onderwijs aan ZML-kinderen. De onderwijsassistent is gefaciliteerd vanuit arrangementen in tijd, waardoor er elke dag tijd is om deze kinderen individueel te begeleiden.
Protocollen, aanpak en methodieken en materialen	Methodes en eigen gemaakte materialen.
Samenwerking met partners	Samenwerking met begeleiders vanuit cluster 3.
Mogelijkheden schoolgebouw	Eigen werkruimte voor begeleiding.

Arrangement	
Aanwezige expertise	De school heeft ervaring met het onderwijs aan kinderen met autisme.
Beschikbare aandacht en tijd	Veel leerkrachten en intern begeleiders hebben ervaring met deze kinderen.
Protocollen, aanpak en methodieken en materialen	Volgens begeleidingsplannen.
Samenwerking met partners	Samenwerking met begeleiders van Kracht van Speciaal.
Mogelijkheden schoolgebouw	Werkruimten voor begeleiding.

Arrangement	
Aanwezige expertise	Kracht van Speciaal.
Beschikbare aandacht en tijd	Eén dag per week is er een begeleider van Kracht van Speciaal aanwezig, in het bijzonder voor begeleiding van cluster 4 – kinderen en hun leerkrachten, maar ook oog en aandacht voor andere hulpvragen.
Protocollen, aanpak en methodieken en materialen	In contact met I.B.
Samenwerking met partners	Andere begeleidingsvormen van Kracht van Speciaal.
Mogelijkheden schoolgebouw	Werkruimte voor begeleiding.

Arrangement	De school heeft een aanpak voor de begeleiding van kinderen met dyslexie.
Aanwezige expertise	Leescoördinator en IB-er.
Beschikbare aandacht en tijd	Er is een leerkracht die in groepjes de dyslectische leerlingen instructie geeft en er zijn ouders die ondersteunen bij de extra leesmomenen die zijn ingepland.
Protocollen, aanpak en methodieken en materialen	RALFIlezen, Protocol voor gebruik daisyspelers en laptops waarop materialen worden gezet ter ondersteuning van de leerling.
Samenwerking met partners	Ouders.
Mogelijkheden schoolgebouw	Groepjes kinderen kunnen in extra ruimtes werken.

Arrangement	
Aanwezige expertise	De school heeft ervaring met het uitbreiden van de woordenschat bij kinderen die dat nodig hebben.
Beschikbare aandacht en tijd	Eén maal per week komt iemand van Taalimpuls in kleine groepjes ondersteunend met kinderen werken aan de woordenschat.
Protocollen, aanpak en methodieken en materialen	Map met thema's die door de collega's van Taalimpuls zelf ontworpen is.
Samenwerking met partners	School en collega's van Taalimpuls werken samen.
Mogelijkheden schoolgebouw	Eigen werkruimte voor begeleiding.

10. Fysiek medische ondersteuning

Arrangement	
Aanwezige expertise	De school heeft ervaring met het onderwijs aan langdurig zieke kinderen.
Beschikbare aandacht en tijd	Er is vanuit het arrangement tijd beschikbaar voor extra ondersteuning in het leerproces (bijv. r.t.) De ambulante begeleider heeft ook tijd om met de leerling individueel contact te hebben.
Protocollen, aanpak en methodieken en materialen	Aanpak wordt gevolgd die het best aansluit bij de behoeften van de leerling. (bijv. aangepaste verbruiksmaterialen, meubilair, maar ook afspraken over de beperkingen van de leerling. Hoe gaan we daarmee om).
Samenwerking met partners	Samenwerking met AB-er Mytyschool en ergotherapeut vanuit Kracht van Speciaal.
Mogelijkheden schoolgebouw	Aanpassingen in meubilair, medewerking bij plaatsing van apparatuur voor contact tussen leerling en school als de leerling thuis of in het ziekenhuis is.

Arrangement	
Aanwezige expertise	De school heeft ervaring met het onderwijs aan slechtziende kinderen.
Beschikbare aandacht en tijd	Er is vanuit het arrangement tijd beschikbaar voor extra ondersteuning in het leerproces (bijv. r.t.) De ambulante begeleider bespreekt handelingsuggesties met de leerkracht en zorgt dat er op school aanpassingen gerealiseerd kunnen worden (bijv. computer met vergroot beeldscherm, kijktraining).
Protocollen, aanpak en methodieken en materialen	Aanpak wordt gevolgd die het best aansluit bij de behoeften van de specifieke leerling. (bijv. aangepaste verbruiksmaterialen, meubilair, maar ook afspraken over de beperkingen van de leerling. Hoe gaan we daarmee om).
Samenwerking met partners	Samenwerking met AB-er van Visio.
Mogelijkheden schoolgebouw	Er zijn nog geen aanpassingen gedaan in het hele gebouw. Alleen gebruiksmaterialen (fluorescerende hesjes en ballen; een aangepaste tafel en aangepast beeldscherm; aangepaste liniering in schriften; speciale schrijfmethode) zijn aangepast/aangeschaft.

11. Sociaal-emotioneel en gedragsondersteuning

Arrangement	
Aanwezige expertise	Deskundige interne vertrouwenspersonen.
Beschikbare aandacht en tijd	Twee interne vertrouwenspersonen, waarvan één ook I.B.-er is staan klaar voor kinderen die hun verhaal kwijt willen. Jaarlijks rondje langs de klassen m.b.t. seksuele intimidatie en machtsmisbruik. Organiseren project Lentekriebels: seksuele vorming en relaties.
Protocollen, aanpak en methodieken en materialen	Vertrouwenspersonen scholen zich jaarlijks.
Samenwerking met partners	Contacten met externe vertrouwenspersoon en instanties zoals Veilig Thuis en de betreffende gemeenteambtenaar.
Mogelijkheden schoolgebouw	Gespreksruimte. Brievenbus waar leerlingen brieven in kunnen doen met vragen/klachten/problemen.

Arrangement	
Aanwezige expertise	Doorverwijzing van ouders naar externe instanties, wanneer ouders met een hulpvraag komen die "buiten de school" ligt.
Beschikbare aandacht en tijd	Een deel van de IB-tijd maken we hiervoor vrij, afhankelijk van de vraag van ouders.
Protocollen, aanpak en methodieken en materialen	-
Samenwerking met partners	De IB-ers zijn uitstekend op de hoogte van waar de hulp voor ouders gehaald moet worden. In eerste instantie zijn de GGD en SMW de snelst te bereiken partners, met wie samen gekeken en bekeken wordt, waar ouders het beste de hulp kunnen krijgen die ze nodig hebben.
Mogelijkheden schoolgebouw	Zorg dragen voor een rustige gespreksruimte.

Arrangement	
Aanwezige expertise	Kracht van Speciaal.
Beschikbare aandacht en tijd	Eén dag per week is er een begeleider van Kracht van Speciaal aanwezig, in het bijzonder voor begeleiding van cluster 4 – kinderen en hun leerkrachten, maar ook oog en aandacht voor andere hulpvragen.
Protocollen, aanpak en methodieken en materialen	In contact met I.B.
Samenwerking met partners	Andere begeleidingsvormen van Kracht van Speciaal.
Mogelijkheden schoolgebouw	Werkruimte voor begeleiding.

Arrangement	
Aanwezige expertise	Anti-pestcoördinator. Zorg dragen voor beleid van sociale veiligheid voor alle kinderen en leerkrachten.
Beschikbare aandacht en tijd	Team sociale veiligheid van 4 personen om kinderen op te vangen en team te coachen.
Protocollen, aanpak en methodieken en materialen	Werken vanuit proactieve insteek. Groepen eigenaar laten zijn van eigen ontwikkelpunten en afspraken. Levend houden van deze afspraken door elke groep afzonderlijk. Reactief werken we met No-Blame methodiek waarbij een groep leerlingen eigenaar wordt gemaakt van het groter maken van het welbevinden van gepeste leerling, en met Kids' Skills waarbij leerlingen via oplossingsgerichte gesprekken zelfgekozen vaardigheden gaan leren.
Samenwerking met partners	Ouders, vertrouwenspersonen, eventueel externe verenigingen.
Mogelijkheden schoolgebouw	Presentatie muur en gespreksruimte.

12. Ondersteuning in de thuissituatie

Arrangement	
Aanwezige expertise	Schoolverpleegkundige.
Beschikbare aandacht en tijd	Met grote regelmaat spreekuur op school voor ouders en personeel.
Protocollen, aanpak en methodieken en materialen	
Samenwerking met partners	Jeugdzorg, GGD.
Mogelijkheden schoolgebouw	Werkruimte voor begeleiding.

Arrangement	
Aanwezige expertise	Thuis op Vroeg- en Voorschool (TOV), vanuit gemeente.
Beschikbare aandacht en tijd	Wekelijks met of zonder ouders.
Protocollen, aanpak en methodieken en materialen	Uitwerking volgens Viertakt model van M. Verhallen en het Zesstappenplan van Marzano.
Samenwerking met partners	TOV Thuis op voorschool, VVE programma, Gemeente
Mogelijkheden schoolgebouw	n.v.t.

Hoofdstuk 4 Grenzen en eindconclusie

Wanneer onze school niet (langer) kan voorzien in de ondersteuningsbehoefte van een leerling (ook niet met eventuele extra ondersteuning), blijft de zorgplicht wel van kracht. Onze school en het bestuur dienen zich dan in te spannen om een passende plaats voor de leerling te vinden.

Met andere woorden: 'Als een school een bepaald arrangement niet zelf in huis heeft, moet het bestuur van die school in samenwerking met besturen die dit arrangement wel kunnen aanbieden zorgen dat de leerling dat onderwijsarrangement aangeboden krijgt, met een gemotiveerde doorverwijzing'.

13. Grenzen

Hieronder geven wij aan waar de grenzen liggen van de ondersteuningsmogelijkheden van onze school.

Onze grenzen   <i> Ondanks een grote ambitie richting ondersteuning kunnen er actuele grenzen zijn. Grenzen kunnen per jaar wijzigen. Deze kunnen bepaald worden door gebouwfafhankelijke factoren, personeelssituatie, groepsfactoren, enz.</i>   <i> De opsomming geeft een idee van mogelijke tijdelijke grenzen op onderdelen. Deze kunnen hier beschreven worden.</i>   <i> Geef actuele, tijdelijke grenzen aan. Wees hier zo concreet mogelijk.</i>   <i> Denk bijvoorbeeld aan:</i>   <i> o Omgevingsfactoren: functioneren van het relatienetwerk, gebouw, lokalen, contact met hulpverlening, de woonwijk.</i>   <i> o Leerlingfactoren: complexe of meervoudige problematiek, grenzen m.b.t. de veiligheid van de leerling zelf.</i>   <i> o Groepsfactoren: veiligheid van medeleerlingen en leerkrachten, disbalans in de groepssamenstelling.</i>   <i> o Leerkrachtfactoren: kennis en inzetmogelijkheden.</i>   <i> o Teamfactoren: samenstelling van het team. Professionaliseringsniveau.</i>   <i> o Schoolfactoren: krapte in formatie, slechte methodes, gebrek aan ondersteunende middelen, aanwezigheid OOP'ers, gebrek aan andere middelen.</i>   <i> o Ondersteuningsfactoren: IB-formatie, expertiseteam, AB, financiële middelen, andere randvoorwaarden.</i>
- Leerlingen die ernstige behoefte hebben aan regelmatige individuele feedback kunnen we alleen begeleiden met behulp van arrangementen die door het SWV toegekend zijn. We denken hierbij aan leerlingen met stevige gedragsproblematieken en lichamelijk

gehandicapten/langdurig zieken. Deze gesprekken zijn niet zomaar even door de leerkracht tussendoor in te passen, het is ook niet altijd te plannen. Bij dergelijke leerlingen is het van belang om direct op een situatie te kunnen anticiperen, zonder dat de groep hier hinder van ondervindt.

- Leerlingen en gezinnen die buiten de school problemen ervaren of veroorzaken op sociaal emotioneel gebied en op veiligheid. Deze problematiek komt de school binnen, hier moeten we iets mee maar de mogelijkheden zijn beperkt en de impact is groot.
- Hoeveelheid kinderen met extra ondersteuningsbehoefte per klas, mede afhankelijk van de grootte van de groep. Dit geldt zeker m.b.t. gedragsproblematiek.
- Er zijn evaluatiecriteria opgesteld die leidraad zijn bij het bepalen van onze grenzen in een zgn. rugzakprotocol. Deze criteria zijn:
 - De samenstelling van de jaargroep moet van dien aard zijn, dat door plaatsing van een leerling met een indicatiestelling het onderwijs binnen die groep niet belemmerd wordt en er voldoende mogelijkheden zijn om de leerkracht te begeleiden.
 - Kinderen die afhankelijk zijn van een "onderwijs - zorgarrangement", plaatsen wij alleen op onze school als extra faciliteiten hiervoor gegarandeerd kunnen worden. Hierbij denken we ook specifiek aan het kunnen bieden van een zgn. time-outplek.
 - Het gedrag van de leerling mag niet belemmerend zijn voor de ontwikkeling van de overige leerlingen.
 - Het kind brengt de veiligheid van zichzelf en anderen niet in gevaar.
 - Het kind moet zich kunnen welbevinden binnen de groep.
 - Het kind kan voldoende profiteren van het breedteaanbod van de school.
 - De leerling kan op een acceptabele wijze individueel werken.
 - Er is mogelijkheid tot interactie; leerling \leftrightarrow leerkracht, leerling \leftrightarrow leerling.
- Time-out ruimte met toezicht.
- Ondanks een goed werkende vervangingspool is het aantal gezichten voor een groep groot wanneer er sprake is van ziekte waarvan niet bekend is hoelang dit gaat duren. Vaste vervangers zouden rust brengen in de school. We proberen hier zoveel mogelijk op in te spelen, maar ziekteverlof is niet te plannen.

14. Eindconclusie

Hier wordt antwoord gegeven op de vraag:

Wat betekent dit profiel nu voor de mogelijkheden die de school ziet om nu en in de toekomst passend onderwijs te realiseren voor kinderen met uiteenlopende onderwijsbehoeften?

Zoals in hoofdstuk 1 punt 6 al staat beschreven, zijn wij een school waar bijna alle leerlingen welkom zijn. Wanneer wij niet direct kunnen voldoen aan de gestelde hulpvraag zullen wij proberen hier door actieve deskundigheidsbevordering zélf een antwoord op deze vraag te geven en/of we proberen vanuit het samenwerkingsverband een basisarrangement te verkrijgen. Indien nodig proberen wij in overleg met de gemeente gebouwtechnische aanpassingen te realiseren. Eén en ander is wel afhankelijk van de omstandigheden in de beoogde groep.

Wij kijken kritisch naar de belastbaarheid van elke afzonderlijke groep binnen de school. Zoals in hoofdstuk 2 bij 'Kwaliteit van Onderwijs' staat genoemd is onze schoolpopulatie aan het veranderen. Dit heeft ook gevolgen voor de opbrengsten en vraagt van school aanpassingsvermogen. Het team volgt nu een begeleidingstraject waarbij de begrippen 'eigenaarschap' en 'autonomie' centraal staan. Onze leerlingen zijn onze eerste prioriteit, daarnaast de personeelsleden die uitvoering geven aan onze plannen en doelen. Wij bewaken dat het primaire proces, het onderwijs geven aan onze kinderen, uitvoerbaar blijft. Dit in het belang van het kind.

Bijlage 1 Standaarden basisondersteuning

Handelings- en opbrengstgericht werken in de school

1. Leerlingen ontwikkelen zich in een veilige schoolomgeving.
2. De school voert een helder beleid op het gebied van leerlingenondersteuning.
3. De school werkt handelingsgericht.
4. De school werkt opbrengstgericht.
5. De school draagt leerlingen zorgvuldig over.

Preventieve ondersteuning in de groep

6. De school heeft continu zicht op de ontwikkeling van leerlingen.
7. Ouders (en leerlingen) zijn nauw betrokken bij de school en ondersteuning.
8. Leerkrachten stemmen het onderwijs af op verschillen in ontwikkeling tussen kinderen.

Lichte ondersteuning in de groep

9. De school beschikt over kennis en vaardigheden op het gebied van (lichte) onderwijsondersteuning.
10. Leerkrachten zijn in staat om lichte onderwijsondersteuning te bieden in de groep.
11. Voor een leerling die extra ondersteuning nodig heeft die de basisondersteuning overstijgt, stelt de school een ontwikkelingsperspectief op.

Speciale ondersteuning in samenwerking met externe partners

12. De school werkt samen met relevante partners in en om de school.
13. De school heeft een effectief ondersteuningsteam.

Bijlage 2 Bronnen

- Publicatie van de PO-raad: Werken met het schoolondersteuningsprofiel
- Handreiking steunpunt Passen Onderwijs: MR en schoolondersteuningsprofiel
- Ondersteuningsplan Passend Onderwijs van SWV PO 30-10 'Kracht door verbinding'
- Eigen Schoolplan
- Rapportage Seminarium voor Orthopedagogiek /nulmeting Fontys Fides
- Inspectierapport

Bijlage 3 Aanvragen arrangementen bij de TAC

Als de ondersteuningsvraag van een leerling de ondersteuningsmogelijkheden van de school overstijgt kan extra ondersteuning worden aangevraagd bij de Toelatings-en Advies Commissie (TAC) van het Samenwerkingsverband (SWV) PO 30-10.

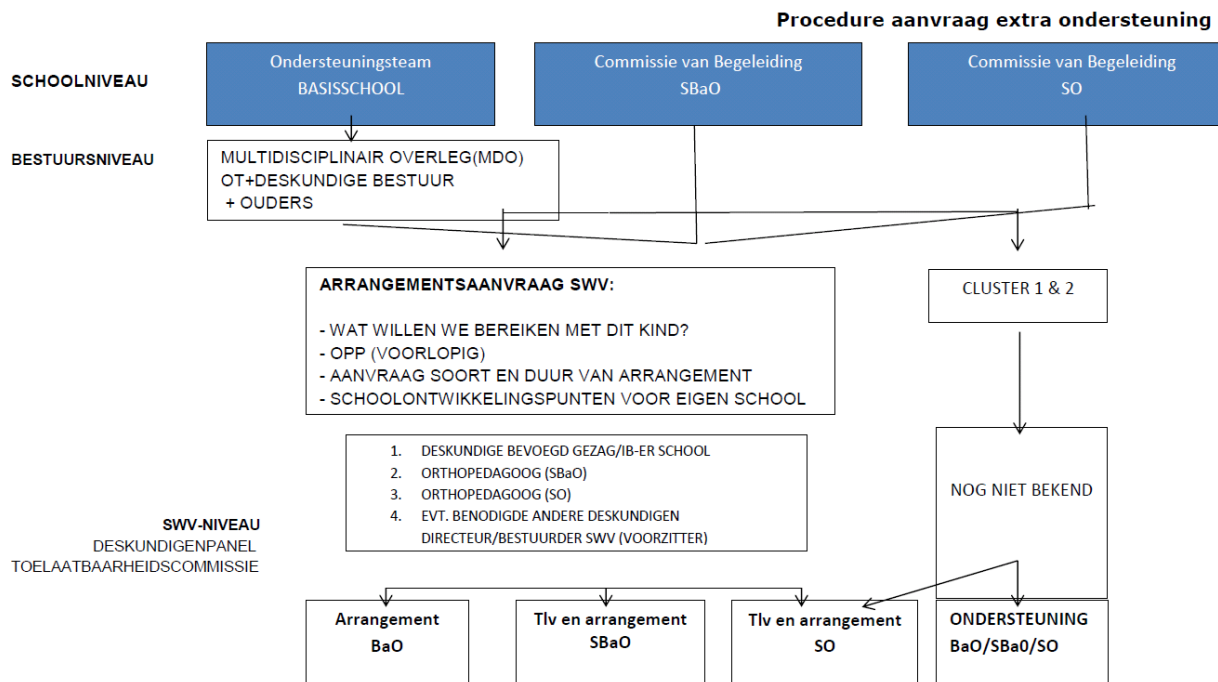
Extra ondersteuning wordt toegewezen op basis van een onderbouwde ondersteuningsbehoefte die is vastgelegd in een arrangementsaanvraag, altijd via een professionele dialoog tussen het ondersteuningsteam van onze school en de deskundige van het bevoegd gezag (DGB).

De toegewezen ondersteuning wordt georganiseerd in de vorm van planmatige en doelgerichte arrangementen die variëren in aard, intensiteit, inzet van tijd en middelen.

Het SWV hanteert 3 type arrangementen:

- specialistische begeleiding
- toelating School voor Speciaal Basisonderwijs (SBO)
- toelating School voor Speciaal Onderwijs (SO)

In onderstaand schema staat de procedure voor de aanvraag van extra ondersteuning.

Bijlage 4 Toeleidingsroutes

Er worden een drietal toeleidingsroutes onderscheiden:

1. Leerlingen vanuit de voorschoolse voorzieningen worden door de ouders schriftelijk aangemeld bij een basisschool. Deze school heeft dan de zorgplicht en gaat na of deze leerling al dan niet een ondersteuningsbehoefte heeft;
2. Leerlingen waarbij tijdens de voorschoolse periode al de nodige ondersteuning in bijvoorbeeld een Medisch Kinderdagverblijf noodzakelijk is. Voor deze leerlingen geldt dat nagegaan moet worden of ook in het onderwijs extra ondersteuning nodig is. Deze leerlingen kunnen via een toeleidingsroute bij de toelaatbaarheids- en adviescommissie worden aangemeld;
3. Leerlingen bij wie tijdens de basisschoolperiode gesignaleerd wordt dat er extra ondersteuning gewenst is.

In onderstaand stappenplan wordt de procedure geschetst voor die leerlingen.

Stap 1. Schoolniveau

Iedere school in het samenwerkingsverband 30-10 beschikt over een Ondersteuningsteam. In dat team wordt de cyclus van het handelingsgericht werken door de interne begeleider samen met de leraren vormgegeven o.a. door middel van de groeps- en leerling besprekingen. In veel scholen participeert ook de schoolmaatschappelijk werker aan dat overleg en eventueel andere disciplines. Het accent in de bespreking ligt op het vaststellen van de ondersteuningsbehoefte van de leerling en worden afspraken gemaakt over de inzet van extra en aanvullende activiteiten door de school vallend binnen de basisondersteuning. Het ondersteuningsteam stelt ook vast voor welke leerlingen geldt dat zij, ondanks alle ondersteuning door de school, de basisondersteuning dreigen te overstijgen en waarbij de continuïteit van de schoolloopbaan in het geding komt.

Stap 2. Bestuursniveau

In deze stap wordt op bestuursniveau nagegaan of de school alles heeft gedaan om het kind te ondersteunen. Deze stap is een tussenschakel tussen het ondersteuningsteam van de school en de toelaatbaarheids- en adviescommissie van het samenwerkingsverband 30-10.

Het bestuur wordt in deze vertegenwoordigd door een deskundige (orthopedagoog, onderwijskundige of bovenscholisch intern begeleider) die een professionele dialoog voert met de leden van het ondersteuningsteam van de school over de ondersteuningsvraag van de leerling. Deze professionele dialoog versterkt de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de schoolloopbaan van de leerling en het bestuur houdt hierdoor zicht op de leerlingstromen naar de toelaatbaarheids- en adviescommissie.

Ook krijgen betrokkenen informatie over de kwaliteit van de eigen basisondersteuning en de mogelijkheden om de basisondersteuning te versterken. In een aantal gevallen is het wellicht mogelijk dat er reeds ondersteuningsmaatregelen ingezet kunnen worden voor de leerling.

Stap 3. Aanvraag

De school heeft voor de leerling die besproken is in het Ondersteuningsteam en op bestuursniveau een voorlopig ontwikkelingsperspectief opgesteld. Dit perspectief wordt samen met het aanvraagformulier opgestuurd naar de toelaatbaarheids- en adviescommissie. De intern begeleider van de school is verantwoordelijk voor beide documenten.

In het aanvraagformulier staat verwoord wat de professionals willen bereiken met het kind. Tevens wordt aangegeven hoe de extra ondersteuning ingericht zou moeten worden en voor welke periode.

Stap 4. Samenstelling Toelaatbaarheids- en adviescommissie

De samenstelling van de Toelaatbaarheids- en adviescommissie is conform de Algemene Maatregel van Bestuur: 'In dit besluit is bepaald dat voor de toelating tot het speciaal basisonderwijs en voor toelating tot het (voortgezet) speciaal onderwijs het samenwerkingsverband zich moet laten adviseren door een orthopedagoog en door een tweede deskundige, afhankelijk van de ondersteuningsvraag van de leerling (zoals blijkt uit de gegevens van de ouders of de school), door een kinder- of jeugdpsycholoog, een pedagoog, een maatschappelijk werker, een arts of een kinderpsychiater. Door het opleggen van deze verplichting is geborgd dat het samenwerkingsverband relevante deskundigheid betreft bij de beslissing over het wel of niet verwijzen van leerlingen naar speciale voorzieningen in het samenwerkingsverband.'

De aanvraag wordt op inhoud beoordeeld door de toelaatbaarheids- en adviescommissie, bestaande uit tenminste een orthopedagoog uit het speciaal basisonderwijs en een orthopedagoog uit het speciaal onderwijs. Het voorzitterschap wordt uitgevoerd door een functionaris van het samenwerkingsverband 30-10. Indien gewenst wordt andere expertise, afhankelijk van de vraagstelling, ingezet. Samen beoordelen zij of de aanvraag voor extra ondersteuning gegrond is en formuleren een advies, kennen een arrangement toe en indien nodig geven zij een toelaatbaarheidsverklaring af. De deskundige van het aanvragende schoolbestuur en de intern begeleider zijn beiden bij de behandeling van de aanvraag aanwezig. Het is mogelijk dat ook de leraar van de leerling deelneemt aan de bespreking.

Relatie met ouders

Uiteraard zijn de ouders door de school volledig op de hoogte van de aanmelding bij de toelaatbaarheids- en adviescommissie. Het is wenselijk dat ouders de bespreking bijwonen over hun kind. Het is van groot belang dat de toelaatbaarheids- en adviescommissie open en transparant te werk gaat.

Verwacht wordt dat de school met de ouders een op overeenstemming gericht overleg voert over de inzet van de middelen. De wet passend onderwijs verplicht de school om voor leerlingen die gebruik maken van middelen uit de extra ondersteuning een ontwikkelingsperspectief samen te stellen.

Bijlage 5 Procedure via de Deskundigen Bevoegd Gezag

FASE 1	Wie?	Documenten	Ouders
Schoolniveau Vorbereiding arrangements- aanvraag	Onder- steunings- team Ouders	Invullen op schoolniveau: • <u>Doc. 1B</u>: Startdocument OPP • <u>Doc. 2</u>: Arrangementsaanvraag (eerste aanzet zo SMART mogelijk)	Aanvraag bespreken volgens OOGO 1. ouders tekenen voor gezien (na bespreking met DBG) vraag 5: standpunt + betrokkenheid beschrijven 2. geven schriftelijke toestemming voor: • bespreking met DBG + TAC • ter beschikking stellen aan TAC én schriftelijke toestemming aan TAC voor het aanvragen van aanvullende gegevens
		Uitgangspunt: <i>Alle IB-ers van de scholen zijn in staat of weten ondersteuning te vinden om gevraagde documenten volgens de eisen van de TAC in te vullen.</i>	Indien geen toestemming wordt gegeven: <pre> ↓ Bespreking DBG ↙ ↘ alsnog bestuur akkoord </pre>

FASE 2	Wie?	Documenten	Ouders
Bovenschools niveau Professionele dialogo	Onder- steunings- team Ouders DBG	1. <u>Doc. 1B</u> (startdocument <u>ontw. persp.</u>) en 2 (arrangementsaanvraag) worden vanuit school aangeleverd Toevoeging <u>Doc. 3</u>: verklaring DBG volgens vast format Ter bespreking: • startdocument • arrangement • OPP 2. Dossier nog niet ontvankelijk Opties: • aanvullend onderzoek • adviezen rond basisondersteuning • ondersteuning vanuit bestuur • ondersteuning vanuit andere scholen 3. Helpdesk-functie m.b.t. de ingediende dossiers	Ouders worden uitgenodigd om aanwezig te zijn bij het professionele overleg en als volwaardig partner gezien Na dialoog: aanpassingen ouders tekenen DBG controleert eindversie <u>Doc. 3</u> wordt toegevoegd: status definitief toezending TAC

FASE 2	Wie?	Activiteiten DBG
Kwaliteit	Besturen DBG Scholen	1. Bestuursniveau • vertegenwoordigen bestuur in SWV/netwerken • zicht op kengetallen, leerlingenstromen, deelname en verwijzingspercentages, niveau scholen v.w.b. basisondersteuning • advies v.w.b. verbetering • evaluaties 2. Bijdrage leveren aan kwaliteitsverhoging op gebied van basisondersteuning

FASE 3	Wie?	Documenten	Ouders
SWV niveau TAC Besluit- vorming	TAC IB-er DBG (eis SWV) ouders (beperkt)	Documenten: 1B, 2 en 3 Beschikking wel of niet afgegeven Zo ja? ↓ binnen 6 weken definitief OPP (wettelijk verplicht)	• worden schriftelijk op de hoogte gesteld van de besluitvorming • op schoolniveau: jaarlijks overleg met ouders over het OPP • Vanaf 1 aug. 2015: instemming ouders over het handelingsgedeelte (motie <u>Ypma</u>)